

Laura Hjort Jensens både nuttede og ildevarslende væsener er skabt af knoldselleri, torne, fnok, fine guldsmedevinger og meget andet. Laura Hjort Jensen, *Sere, Knoldselleri og blandede materialer, 2022*. Foto: Laura Hjort Jensen

DIMISSION I ■ Årets afgangshold fra Det Jyske Kunstakademi i Aarhus er præget af velgørende, legende alvor.

Sellerihæren kommer

ASKER HEDEGAARD BOYE

Afgang 2023: Loops. Det Jyske Kunstakademi. Kan ses på Kunsthall Aarhus. Til 21. maj.

I gen i år er det smukke Kunsthall Aarhus, der lægger lokaler til Det Jyske Kunstakademis afgangsudstilling, denne gang befolket af en humoristisk, fortællelysten og herligt ugrundelig årgang kurateret af Nanna Balslev Strøjer.

Afgang 2023: Loops er fordelt på fire store, højloftede lokaler, hvori årets syv afgangselever udstiller deres – i materialer og udtryk – meget forskelligartede værker, som dog rummer en om ikke fælles, så beslægtet røst, der kommer stærkest til udtryk i Laura Hjort Jensens *Sere*.

En række små både nuttede og ildevarslende væsener skabt af knoldselleri, torne, fnok og fine guldsmedevinger og nå ja, kobberkæder, lommeuld, fiskeskæl, håndsæbe, plast, blade, labre larver og meget, meget andet. De små fyre, der er placeret i mellemgange og udstillingsrummenes hjørner, inviterer stumt beskueren til at sætte sig på hug og se nærmere. Ej, er det ikke en ostereje, dér under den lille krop?

Man kunne nemt hævde, at Hjort Jensen ønsker at vise – eller måske nærmere udvise – grænserne mellem plante og dyr, objekt og væsen, natur og Netto-varer. Mere interessant er det imidlertid at mærke den kropslige, rislende fornemmelse ned ad ryggen, som den lille sellerihær fremkalder.

Det forjættende, nænsomt poetiske værk, hvis udtryk er lige så enkelt som processen med at anskaffe og sammenstykke alle smådele, må have været udfordrende, fremstår pivåbent og dog samlet. Selv efter at have sidet tæt op ad de små væsener, iagttaget deres detaljer, trådt et par skridt tilbage for at se dem i deres omgivelser, kan jeg stadig ikke mærke, om jeg mest væmmes eller får ondt af dem.

For hvad er det egentlig, de vil os, disse små, knoldele verdensbebudere? Måske en meddelelse et sted mellem et »vi er her endnu« og et »I har vel ikke glemt os«.

SAMME ÆTSENDE PÅMINDELSE ude fra naturen finder vi i Tobias Justs mindre taktile *Nervous Crouch*, en refleksion over Ulven som myte og fortælling.

Just har skabt et akrylmaleri med en tilhørende *sketch-book*-fortælling, der tager afsæt i den virkelige, udenomskunstneriske kendsgerning, at aarhusianske Dokki – sammen med skadedyrsbekæmpere fra Mortalin – for nogle år siden installerede en plasticulv med rævehale på en robotplæneklipper oppe på kulturhusets tag. Formålet: at skræmme de skidende, skrattende og redbyggede havmåger bort.

Værket, der fylder en halv væg i det største rum, vender således de seneste års ulvedebat på hovedet, zoomer ind på billedfortællingens magt og myndighed og påberåber sig retten til at afsløre (by)menneskets hykleri: Vi bygger havnen til med prestigøse højhuse og æder dermed mågernes væresteder, og til at vogte over vores nyvundne terræn og turistmagnet sætter vi en replikamodel af ulven, som vi i øvrigt ikke ønsker skal invadere vores fredelige landbrugsland.

Havnen i Aarhus er ligeledes omdrejningspunkt for udstillingens morsomste indslag, Sally Messell-Dalgaards performative videoværk *Logistique x Aarhus Havn*. I løbet af seks måneder har kunstneren blandet sig i den hidsige debat om den forestående udvidelse af Danmarks største industrihavn.

Messell-Dalgaard har til lejligheden oprettet et aktivistisk konsulentbureau, *Logistique*, der »tilbyder løsninger på logistiske problemer«, som det hedder med generisk præcision. Hun besøger de berørte steder og opsøger de vigtigste personer, heriblandt de politiske beslutningstagere, »eksperterne« og embedsmændene.

Gennem videooptagelsernes gryede æstetik, små finurlige illustrationer og kunstnerens brilante sproglighed og lakoniske voiceover kortlægges havnens hierarki og interesser, mens den mandede logistik selvforståelse udstilles som netop ulogisk. Værket er mirakuløst nok et legende *deadpan*-attentat på de vækstidealer, hvis kritikere ellers ofte er så kedelige og forudsigelige.

AFGANGSHOLDET BESTÅR AF seks danskere og én ukrainer. Sidstnævnte, Kristina Fernos, har med *stick to your timeline* skabt et dystert, meget stofligt værk bestående af reb, træ og kæder. Fra loftet hænger flere tykke reb, der ender i sammenfiltrede kæmpegynger tæt ved gulvet.

Kunstnerens baggrund kan selvfølgelig nemt forlede den uforstående kritiker til at tolke løs, men tilbage står, at værkets minimalistiske tyngde vækker det velkendte mareridt om den tomme gyngende legeplads. Og alligevel får man fornemmelsen af en dyb forankring. De reb kan holde til hvad som helst; de gynger er store nok til, at vi alle kan sidde der samtidigt. Hvem der gynger dem, er så spørgsmålet.

I Frederik Heidemann *Deepnote*, en drillende objektcollage af fuglereder med raslææg og roterende valnødder, er det maskinen, der har kommandoen. Det søger et maskingenereret blokfløjteorkester for. Og også i Mikkel Holm Torps monumentale *Dykkerklokke* er skulpturen instrumentaliseret.

Her har kunstneren, der også er uddannet stenhugger, skabt naturlige orgelpiber ved at bore huller i store kalksten (der er fraseret med små motiver: en søstjerne, et glasøje, en eremitkreb og et minimeneske) og forbinde dem med en kompressor ved hjælp af gummislanger. Resultatet er en skærende sækkepibeconcert!

Hvis både Heidemann og Holm Torp gør musikken materiel, så gør Gustav Hooge Poulsens *My Fingers for Measures & My Pockets for Resting* kunsthistorien til et Coney Island af værdisættelse og (in)autenticitet. Tre lemonadestandere i børnestørrelse agerer tyngede piedestaler for tunge, gamle malerier i guldrammer.

Malerierne er udlånt af J.F. Willumsens private kunstsamling og er ikke skabt af Rembrandt, Rubens og El Greco, selvom de tidligere er blevet tilskrevet disse. Hooge Poulsens værk bliver dermed en kras kommentar til kunstens kapital, men måske også selv endnu en lemonadestand?

At dimittere er at springe ud fra en flyvemaskine med en faldskærm, som er lige så stærk og ny, som den er totalt uprøvet. Det skal nok gå, men ikke uden angstens sved. Årgang '23 fra Aarhus byder på et æggende kredsløb.

DIMISSION II ■ Det nye kuld kunstnere fra Kunstakademiet i København vil gerne kunsten, de prøver ikke at tage den tilbage til et reservat, men beder os om at slå koldt vand i blodet.

Er kunsten på vej ned?

PERNILLE ALBRETHSEN

Afgang 2023. Det Kongelige Danske Kunstakademis Billedkunstskoler. Kan ses på Kunsthall Charlottenborg. Til 21. maj.

Der er noget ved årets afgangsudstilling på Kunstakademiet i København, der bekræfter en fornemmelse, jeg har haft i noget tid. Kunsten er på vej ned, og jeg har set frem til det. Udstillingen lokker hverken med storslåede kæmpeproduktioner eller hurtigt sælgende budskaber. Det er i stedet bare en stille og rolig skoleudstilling, hvor nogen har gjort sig umage og nu stiller sig frem for at give omverdenen et indblik i, hvor de befinder sig på vej mod at blive kunstnere og forhåbentligt leve af det på den måde, man nu gør i 2020'erne.

En afgangsudstilling er uanset hvad en bastard bundet sammen af intet andet end en flok unge mennesker – i år 34 – der afslutter deres uddannelse samtidig. Det går altid galt, når kuratorer eller institutioner prøver at gøre det til mere end det. Mest fair er det derfor at kigge på de enkelte udtryk.

Først og fremmest må man konstatere, at der er mange malere. Omtrent halvdelen af dimittenderne kommer fra den altid populære afdeling, som tidligere hed Malerskolen og nu knap så mundret: Skolen for maleri og billedbaserede praksisser. Men maleri er netop mange ting, og det er denne *Afgang* et godt eksempel på.

Der er selvfølgelig dem, som for længst har trådt ind på den arena, hvor kampen om dette medie altid har udspillet sig, eksempelvis Johannes Getatcho Arvidsson og Anders Davidsen. De arbejder med udtryk, som måske ikke skrider af »nyt maleri«, men har til gengæld begge fingrene nede i det store laboratorium.

Arvidsson fremmaner sine motiver med tynde streger af olie og kridt, nærmest en slags modellering, hvor silhuetten af en menneskeskikkelse toner frem, som resultatet af mødet mellem abstrakte flader. Samme hos Davidsen, hvis to kæmpestore lærreder på afstand ligner udspændte dyreskind. Tæt på fremstår de røde lærreder nærmest som tør jordkorpe med tydelige krakeleringer; skind, jord, hud, tekstil og pigment. Vi er nede i maleriets dybe teksturer.

Blandt malerne er også Mira Winding, som for tiden er aktuel på Arken, hvor hun står bag det overbevisende graffitiindgreb på udstillingen *Butterfly!*. Hun tager afgang med figurative malerier, som ligger et sted mellem attitudepunk a la tyske Jutta Koether og gammel-punk a la Edvard Munch. Det sidste særligt i et lille maleri i douche pasteller af en kirkegård med brune kors og nøgne vintertræer.

OG SÅ ER DER alle de værker, som danser på kanten af maleriet. Helene Norup Due maler med øjenskygge, oliemaling, neglelak og kridt og gør det på møbler, træ, tøj og andre fundne materialer. *Same length as me* krydser lige dér, hvor maleri og skulptur mødes, en krop i spredte løsele. Et ejendommeligt værk, men der er god japansk animation i den stivede polkaprikhullede

jakke, der er formet, som var der en krop under, med selvbevidste arme i siden og reverser, der blaffer i vinden. Vinden har også taget Ida Rasellis *Som et landskab vil det levende*, et bud på landskabsmaleriet anno 2023. Tørrede blomster, bark, tang og små stykker brændt ler er fastgjort over en hel væg, som var det ligesom blæst derop i en let fejende bevægelse.

Nærmest som en kommentar til afgangsudstillingen som ritual fremstår Andreas Tangs videoværk om den årlige puttefest i Dyrehaven, hvor ældre gymnasieelever byder nye velkomne med en kultisk drukfest i naturen. Filmen går tæt på, ikke i dokufortællende forstand, men konkret med kameraet – tæt på følelsen, overskridelsen, ekstasen og alkoholen, iturevne T-shirts, frem-skudte brystkasser og hænder, der tagger hinanden på kroppen med store tusser; »Anna«, »bøsse«, »bryster« eller bare store primale, dumme kryds. I en flot optagelse fra et bakke drag ser man ned over Ulvedalen. Hundredvis af unge mennesker, der vælter rundt mellem hinanden, mens deres telefoner glimter i tussmørket, som små morsekoder, der udsender tegn og håb om tilhør. Det rører enhver, der engang har været 17 år, uanset hvad man i øvrigt måtte mene om ritualer.

FLERE AF AFGANGSVÆRKERNE har en undertone af, at man godt ved, det bliver svært herfra. Det gør selvfølgelig lidt ondt i hjertet. Det er altid lettere at forholde sig til en flok kåde Don Quijoter med sværdet højt hævet og ukuelig fremtidstro. Hvilke togter, årets unge dimittender drømmer om, er mindre åbenbart.

Og det er ikke nødvendigvis, fordi der er mindre talent her end andre år.

At kunsten måske er på vej ned, handler om dens placering i samfundet. Rutjebanekursen er ikke noget nyt. Vi så et lignende glohedt topunkt i årene før finanskrisen. Det er selvfølgelig godt, når der er en større interesse for kunsten, men det er bare ikke sådan, kunstumætteligheden har følt de seneste fem-syv år. Mere end en ægte interesse har det ofte virket som en ægte jagt på kulturel kapital, som billedkunsten med dens servile unikaprodukter som bekendt altid har været hofleverandør til. Hvilket jo altså også er et aspekt, man må tage med, når man opgør antallet af malerier på årets *Afgang*. I den kunstglade tidsalder ender billedkunsten ofte som stum *accessory*. Eller – når den agerer politisk – som dum kommunikation.

Indimellem må man skifte sugerør for at få ny luft og ny næring. Og med fare for at proppe alt muligt ned i halsen på de unge kunstnere, så var det det, jeg fornemmede, da jeg forleden skridtede gennem Charlottenborgs sale. *Afgang 2023* er en sindig regibemærkning fra et nyt kuld, som ikke ønsker sig kunsten tilbage til et esoterisk reservat, de vil den faktisk gerne. Men måske prøver de at finde en handske, der passer lidt bedre, imens de beder os andre om at slappe lidt af.

(tv) Der er god japansk animation i den stivede jakke, der er formet, som var der en usynlig krop under. Helene Norup Due, *Same length as me, 2023*. Foto: Peal

(th) Mira Windings malerier emmer af gammel-punk a la Edvard Munch. Mira Winding, *Assistens, Jannis, 2023*. Foto: Peal

Den rituelle puttefest er en drukfest i naturen, hvor ældre gymnasieelever byder nye velkomne. Andreas Tang, *Bildung, 2023*. Still-foto: Søren Rye